

Kvalita života

analytický podklad

Autoři: Mgr. Alena Dodoková, MěÚ Mariánské Lázně
Ing Tomáš Vlasák,
Mgr. Vojtěch Kadlec, BERMANGROUP,s.r.o. (oba)
Bc. Viktor Borsik, Správa městských sportovišť, p.o.

[Type here]

místní Agenda 21

Sociální věci, zdravotnictví, školství, kultura, sport a volný čas

Mariánské Lázně jsou podle těchto kapitol městem s nadprůměrnou kvalitou podmínek pro život. To, že se tato pozitiva neodrážejí na počtu obyvatel, ovšem znamená, že kvalitní životní prostředí, kultura a podmínky pro aktivní trávení volného času jsou při volbě toho, kde lidé chtějí bydlet, poměřovány s nabídkou atraktivního zaměstnání v daném městě. A zde patrně Mariánské Lázně prohrávají s konkurenčními městy.

Velikost města je zvyšována jeho návštěvností lázeňskými hosty a turisty. Průměrný počet hostů, kteří ve městě přenocovali, byl v roce 2015 zhruba 3400, což je čtvrtina počtu trvalých obyvatel Mariánských Lázní. Město rovněž vykazuje aktivní saldo dojížděky za prací a do škol, podle dat z posledního sčítání se jedná o cca 1200 osob denně. Tyto dva faktory (cestovní ruch a dojíždka) velmi výrazně působí na složení osob, které se ve městě pohybují a město opticky zvětšují.

Obyvatelstvo

Mariánské Lázně měly v roce 1995 podle ČSÚ 15533 obyvatel a od tohoto roku se jejich počet víceméně pravidelně snižuje. Za 20 let město ztratilo zhruba 2300 obyvatel, což je skoro 15 % původního počtu. V následující tabulce jsou základní demografické údaje města, ORP, dalších měst kraje, srovnatelných měst a celé České republiky.

Tabulka 1: Srovnání ČR, kraje a vybraných měst dle stavu a pohybu obyvatelstva

2006	obyvatel (k 31.12.)	přirozený přírůstek	migrační saldo	celkový přírůstek	% podíl 0-14	% podíl 65 +
Česká republika	10 287 189	0,1	3,4	3,5	14,4%	14,4%
Mariánské Lázně	13 872	-2,9	-8,2	-11	12,3%	16,3%
ORP Mariánské Lázně	24 603	-1,8	-1,6	-3,4	13,4%	14,7%
Karlovy Vary	50 691	-1,5	-2,4	-4	12,1%	16,6%
Cheb	34 036	2,2	8,3	10,5	15,7%	12,0%
Sokolov	24 456	2	-7,1	5	14,9%	13,0%
Třeboň	8 866	-0,6	0	-0,6	14,2%	15,6%
Litoměřice	23 091	2,5	-37,3	-34,9	15,0%	13,7%
Poděbrady	13 255	-1,3	1,7	0,4	12,8%	17,4%
Chrudim	23 362	1,5	-2,4	-1	14,8%	14,2%

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu spolufinancovaného z prostředků Evropské unie.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

2010	obyvatel (k 31.12.)	přirozený přírůstek	migrační saldo	celkový přírůstek	% podíl 0-14	% podíl 65 +
Česká republika	10 532770	1	1,5	2,5	14,4%	15,5%
Mariánské Lázně	13 587	-4,9	-1,7	-6,6	12,1%	18,2%
ORP Mariánské Lázně	24 607	-1,7	2,5	0,9	13,4%	15,8%
Karlovy Vary	51 115	-1,7	-2,3	-4	12,2%	17,6%
Cheb	34 530	2,5	-5,3	-2,8	15,5%	13,2%
Sokolov	24 402	-0,5	1,3	0,8	14,6%	14,2%
Třeboň	8 653	0,5	-6,9	-6,4	14,0%	17,8%
Litoměřice	23 462	1,3	-8,4	-7,1	14,8%	15,3%
Poděbrady	14 032	1,2	12,7	13,9	13,8%	18,2%
Chrudim	23 240	1,4	-5	-3,6	14,1%	15,5%

2014	obyvatel (k 31.12.)	přirozený přírůstek	migrační saldo	celkový přírůstek	% podíl 0-14	% podíl 65 +
Česká republika	10 538275	0,4	2,1	2,5	15,2%	17,8%
Mariánské Lázně	13 283	-3,7	3,2	-0,5	12,7%	21,5%
ORP Mariánské Lázně	24 211	-2,1	2,9	0,7	13,9%	19,1%
Karlovy Vary	49 781	-2,6	0,9	-1,7	12,8%	21,0%
Cheb	32 351	-1,1	-7,1	-8,2	15,7%	16,8%
Sokolov	23 762	-2,3	-2,6	-4,9	14,9%	17,4%
Třeboň	8 391	-5,2	-5,5	-10,7	14,3%	21,0%
Litoměřice	24 101	-1,2	-0,3	-1,5	15,7%	17,6%
Poděbrady	14 142	0,7	8,5	9,2	15,3%	20,6%
Chrudim	23 002	1,3	-1	0,3	14,6%	18,0%

Zdroj: Demografická ročenka SO ORP 2005-2014, DR měst 2005-2014, DR krajů 2005-2014, ČSÚ

Z tabulky vyplývá, že město ztrácí obyvatele a jeho demografie se zhoršuje. Přitom neplatí, že by se obyvatelé významně stěhovali do okolních obcí, neboť počet obyvatel v ORP klesá rovněž. Populace jako celek stárne, z porovnávání měst vidíme v Mariánských Lázních nejmenší podíl dětí ve věku 0 – 14 let. Pozitivní je přírůstek migrací dosažený v roce 2014, ale ani ten nenahradí ztráty způsobené přirozeným úbytkem obyvatelstva. Ze srovnatelných měst je rovněž nutno poukázat na lázeňské a srovnatelně velké Poděbrady, které zejména díky migraci zvýšily počet obyvatel od roku 2006 skoro o tisíc, zatímco Mariánské Lázně za stejné období 600 lidí ztratily. Atraktivita Poděbrad je částečně zvyšována relativní dostupností Prahy, ale rozdíl ve vývoji obou měst je velký. V Litoměřicích se naproti tomu potýkali s negativní migrací, a tento problém se městu rovněž podařilo vyřešit.

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu spolufinancovaného z prostředků Evropské unie.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Populační vývoj do roku 2050

Tabulka 2: Průměrný věk obyvatel ve vybraných letech (stav k 31.12.)

	2006	2010	2014
ČR průměrný věk	40,2	40,8	41,7
ČR Index stáří	100,2	107,8	117,4
ORP ML průměrný věk	40,8	41,8	42,9
ORP ML Index stáří	106,5	117,7	138,2
Město ML průměrný věk	42,2	43,4	44,2
Město ML Index stáří	131,7	150,9	169,5

Zdroj: Demografická ročenka SO ORP 2005-2014, DR měst 2005-2014, DR krajů 2005-2014, ČSÚ

Demografická projekce od ČSÚ z roku 2013 je k dispozici pouze pro Karlovarský kraj jako celek, nicméně z ní plyne další stárnutí populace a úbytek obyvatel. Kraj by měl do roku 2050 snížit počet obyvatel z 301 726 v roce 2013 na 251 437. Průměrný věk v kraji by se naopak měl zvýšit ze 41,2 na 49,5 roků. Již dnes jsou Mariánské Lázně jedním z nejstarších měst v regionu spolu s Karlovými Vary, naopak Cheb a Sokolov jsou výrazně mladší. Dá se tedy očekávat, že tento nepříznivý trend stárnutí a ztráty mladé populace se v Mariánských Lázních ještě posílí. Tabulka číslo 2 ukazuje, že v roce 2014 žilo ve městě o 70 % více seniorů nad 65 let než dětí do 14 let. Strategii města může být „zaměřit se na důchodce“, kteří uvítají pozitivní stránky života v Mariánských Lázních a nevadí jim horší nabídka pracovních příležitostí. Je otázkou, nakolik je město na tuto strategii připraveno.

Vzdělávání

Tabulka 3: Podíl obyvatelů ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání v ČR, v kraji, okresních městech kraje (Cheb, Sokolov, Karlovy Vary) a ve městě

2001	obyvatelstvo 15leté a starší	ZŠ	bez maturity	maturita	VOŠ + nástavba	VŠ	bez vzdělání
Česká republika	8575198	23,0	38,0	24,9	3,5	8,9	0,4
Karlovarský kraj	253373	27,9	38,4	22,7	3,1	5,6	0,8
Cheb	27488	26,0	35,7	26,0	3,4	6,4	0,6
Sokolov	20658	27,0	37,4	24,3	2,9	6,2	0,9
Karlovy Vary	45906	21,1	34,1	28,8	5,0	9,6	0,3
Mariánské Lázně	12643	20,4	35,6	27,7	5,2	9,0	0,2
2011	obyvatelstvo 15leté a starší	ZŠ	bez maturity	maturita	VOŠ + nástavba	VŠ	bez vzdělání
Česká republika	8947632	17,6	33,0	27,1	4,1	12,5	0,5
Karlovarský kraj	253436	22,4	34,3	24,2	3,5	7,0	0,8
Cheb	27589	18,7	25,9	22,0	3,0	6,2	0,6
Sokolov	20009	18,1	28,9	22,6	3,0	6,3	0,5
Karlovy Vary	42790	13,6	24,9	25,1	4,7	10,4	0,3

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu spolufinancovaného z prostředků Evropské unie.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Mariánské Lázně	11373	15,1	37,0	25,9	5,0	9,4	0,3
------------------------	--------------	-------------	-------------	-------------	------------	------------	------------

Zdroj: ČSÚ - Sčítání lidu, domů a bytů 2001 a 2011

Tabulka 3 ukazuje základní data o dosaženém vzdělání ve městě, okresních městech kraje, celém kraji a České republice. Karlovarský kraj je dlouhodobě na jednom z posledních míst v ČR podle podílu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, ovšem pro Mariánské Lázně to dlouho neplatilo. Sice i zde došlo mezi lety 2001 a 2011 k nárůstu podílu VŠ vzdělaných, tento nárůst však byl mnohem pomalejší než nárůst v celé ČR. To je patrně způsobeno faktem, že se absolventi vysokých škol po ukončení studia nevracejí zpět do města. Situace je sice lepší než ve dvou konkurenčních městech – Chebu a Sokolově, ale ambicí Mariánských Lázní jako města poskytujícího služby s vysokou přidanou hodnotou by mělo být postavení aspoň na úrovni průměru ČR.

Školství ve městě

Ve městě se nachází 7 mateřských škol – pět je zřízených městem a dvě jsou soukromé. Základní školy ve městě jsou 4 – tři městské a jedna soukromá. Údaje v tabulkách zahrnují pouze městem zřízené MŠ a ZŠ. Ve městě se nachází také základní umělecká škola, o které je pojednáno v části, která se věnuje kultuře. Město je dále zřizovatelem Městského domu dětí a mládeže – Dráček, který je zařazen do sítě škol a školních zařízení. Nabízí zájmovou činnost, příležitostní a pravidelné akce, letní tábory a klubovou činnost.

Tabulka 4: Vývoj počtu dětí, pedagogických pracovníků a tříd v mateřských školách (2006-2015)

školní rok	Kapacita	Počet dětí v MŠ	Počet tříd v MŠ	Průměrný počet dětí ve třídě	Celková vytíženost %
2006/07	362	362	14	26	100
2009/10	362	362	14	26	100
2013/14	437	422	17	25	100
2014/15	441	431	18	24	100

Zdroj: Městský úřad, odbor školství

Díky nově postavené mateřské škole se zvýšila kapacita MŠ, ale jelikož jsou ve zmíněné mateřské škole dvě třídy specializované a mají tím pádem menší počet dětí, jsou údaje v tabulce zkreslující. Stoprocentní naplněnost mateřských škol je jevem, který pozorujeme ve většině českých měst v současnosti, a je způsoben relativně zvýšenou porodností v prvním desetiletí tohoto století. Tento „mini baby boom“ je však již u konce a počty narozených dětí v celé ČR již 2 -3 roky opět klesají, což pochopitelně platí i pro Mariánské Lázně s jejich nevýhodnou demografickou strukturou. Kapacita školek by tedy v příštích letech měla pro potřeby města postačovat.

Tabulka 5: Vývoj počtu žáků, pedagogů a tříd na základních školách (2006-2015)

školní rok	Počet tříd v ZŠ	Počet žáků v ZŠ	Počet pedagogů	Průměrný počet žáků ve třídě	Celková vytíženost %
2006/07	58	1273	57	22	69

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu spolufinancovaného z prostředků Evropské unie.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

2009/10	46	1083	69	24	80
2013/14	43	1043	68	25	77
2014/15	45	1082	70	24	80

Pozn. Někteří pedagogové mají zkrácené úvazky, někteří mají úvazky dva, které údaj nezohledňuje.

Zdroj: Městský úřad, odbor školství

Od 1. 1. 2008 ke sloučení dvou základních škol a od školního roku 2013/2014 působí ve městě nová soukromá základní škola. Celková naplněnost základních škol se pomalu zvyšuje tak, jak přecházejí relativně silnější ročníky z mateřských do základních škol. Proto je vyšší obsazenost tříd v současné době na prvním stupni základních škol.

Tabulka 6: Vývoj počtu žáků, pedagogů a tříd ve speciálním vzdělávání

školní rok	Počet tříd v ZŠ	Počet žáků v ZŠ	Počet pedagogů +AP	Průměrný počet žáků ve třídě	Celková vytíženost %
2006/07	8	70	14	9	78
2009/10	8	77	15	10	64
2013/14	8	70	14	9	58
2014/15	7	72	13	10	60

Pozn.: ZŠ Vítězství má dva obory (praktická škola, speciální škola) a pro každý je stanoven jiný počet žáků ve třídě.

Zdroj: Městský úřad, odbor školství

Středoškolské vzdělání ukončené maturitní zkouškou nebo závěrečnou zkouškou nabízejí ve městě 3 instituce: Hotelová škola, Gymnázium a obchodní akademie a Jezdecká akademie.

Tabulka 7: Počty studentů Hotelové školy (a SOU) od roku 2003

	Před sloučením			Po sloučení				
	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Hotelnictví a turismus (4-letý s M)	405	403	406	406	384	376	372	256
Obchodník (4-letý s M)		30	54	50	74	67	60	50
Kuchař (3-letý s VL)	180	180	174	153	147	132	153	142
Číšník (3-letý s VL)	143	154	143					
Cukrář (3-letý s VL)	50	53	64					
Dámská krejčovná (3-letý s VL)	31	24	16					
Prodavač (3-letý s VL)	44	21	8					
Gastronomie/Společné stravování (nástavba)	53	48	49					
Bývalá HŠ - celkem	405	403	406					
Bývalé SOU - celkem	501	510	508					
C E L K E M	906	913	914					

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu spolufinancovaného z prostředků Evropské unie.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Číšník (3-letý s VL)	149	138	153	144	134
Cukrář (3-letý s VL)	59	57	48	37	19
Dámská krejčová (3-letý s VL)	9	5	0	0	0
Prodavač (3-letý s VL)	0	0	0	0	0
Gastronomie/Společné stravování (nástavba)	48	51	50	50	51
Bývalá HŠ - celkem	406	384	376	372	256
Bývalé SOU - celkem	468	472	450	444	396
C E L K E M	874	856	826	816	652
	<i>2011/12</i>	<i>2012/13</i>	<i>2013/14</i>	<i>2014/15</i>	<i>2015/16</i>
Hotelnictví a turismus (4-letý s M)	315	294	232	205	192
Obchodník (4-letý s M)	32	16	0	0	0
Kuchař (3-letý s VL)	130	133	123	111	95
Číšník (3-letý s VL)	130	110	109	101	93
Cukrář (3-letý s VL)	5	0	0	0	0
Dámská krejčová (3-letý s VL)	0	0	0	0	0
Prodavač (3-letý s VL)	0	0	0	0	0
Gastronomie/Společné stravování (nástavba)	45	34	41	44	35
Bývalá HŠ - celkem	315	294	232	205	192
Bývalé SOU - celkem	342	293	273	256	223
C E L K E M	657	587	505	461	415

Zdroj: Hotelová škola Mariánské Lázně

Hotelová škola je sice stále významnou vzdělávací institucí regionálního významu, ale z čísel je patrné, jak se snižuje počet studentů, a to ještě více v oborech bývalého středního odborného učiliště. Počty studentů Gymnázia a obchodní akademie nejsou v souhrnu k dispozici, podle výročních zpráv škola každoročně otevírá 3 třídy s cca 80 studenty. Jezdecká akademie nabízí studium v oboru chovatelství se specializací na chov koní a jezdecký sport ukončené maturitní zkouškou a od školního roku 2012/2013 také studium v oboru jezdec a chovatel koní ukončené závěrečnou zkouškou a výučním listem. Do maturitního oboru přijímá škola ročně 10-12 studentů a do oboru ukončeného závěrečnou zkouškou 6 studentů.

Vysokoškolské vzdělání ve městě žádná instituce neposkytuje, nicméně Ústav jazykové a odborné přípravy UK v Praze má v Mariánských Lázních jedno svoje studijní středisko. Probíhá zde roční příprava ke studiu na vysokých školách s lékařským a přírodovědným zaměřením. Do výuky je zapojeno cca 25 kvalifikovaných pedagogů a cca 15 provozních pracovníků.

Tabulka 8: Počet studentů ÚJOP v jednotlivých letech

2000/2001	cca 75
2005/2006	cca 100
2010/2011	cca 100
2012/2013	cca 170
2015/2016	cca 200

Zdroj: ÚJOP

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu spolufinancovaného z prostředků Evropské unie.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Od roku 1996 probíhala spolupráce mezi 1. LF UK v Praze, ÚJOP UK Studijní středisko Mariánské Lázně a Léčebnými lázněmi Mariánské Lázně, a.s. Bylo zde bakalářské studium fyzioterapie denní formou studia v Mariánských Lázních. Absolventi získali diplom 1. LF UK (akreditace na 1. LF UK). Denní studium bylo ukončeno v roce 2011 pro nedostatečný zájem o studium z regionu – nebyla naplněna kapacita. V současné době probíhá spolupráce mezi 1. LF UK v Praze a LL Mariánské Lázně, a.s. na úrovni stáží a praxí studentů bakalářských zdravotnických oborů.

Školy ve městě slouží i pro žáky a studenty odjinud než jen z Mariánských Lázní. Podle SLDB 2011 dojíždělo do škol ve městě 752 studentů, z nichž 243 bylo z jiných krajů. Nejčastější obcí / městem, odkud studenti přijíždějí, je Velká Hleďsebe, Cheb, Drmoul, Planá, Teplá a Lázně Kynžvart. Saldo dojížděky do škol bylo v roce 2011 ve městě pozitivní, neboť z města ve stejném období vyjíždělo 372 studentů, nejvíce do Prahy (122), Plzně (90) a Chebu (41). Zde se evidentně jedná především o studenty vysokých škol, zatímco u dojížděky do města o střední školy.

Bydlení

Tabulka 9: Bytový fond v obci v roce 2011

Byty	Byty celkem	z toho		Počet osob	
		v rodinných domech	v bytových domech	celkem	z toho v rodinných domech
Byty celkem	6 737	1 011	5 604	12 535	2 175
obydlené	5 812	839	4 869	12 535	2 175
z toho právní důvod užívání bytu:					
ve vlastním domě	657	599	52	1 812	1 653
v osobním vlastnictví	2 785	1	2 783	5 885	1
nájemní	1 315	59	1 196	2 773	153
družstevní	246	-	246	557	-
z toho v domech s materiálem nosných zdí:					
z kamene, cihel, tvárnic	3 386	763	2 575	7 576	2 015
ze stěnových panelů	2 277	13	2 231	4 655	24
neobydlené	925	172	735	x	x

Tabulka 10: Obydlené byty podle období výstavby nebo rekonstrukce a podle druhu domu a typu bytu v obci

Druh domu, typ bytu	Obydlené byty celkem	z toho podle období výstavby nebo rekonstrukce domu				
		1919 a dříve	1920 - 1970	1971 - 1980	1981 - 2000	2001 - 2011
Obydlené byty celkem	5 812	1 141	1 802	1 160	1 247	349
z toho						
standardní byty	5 124	941	1 629	1 068	1 139	286
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	4 938	855	1 557	1 064	1 127	281
ostatní	186	86	72	4	12	5
byty se sníženou kvalitou	432	97	115	88	78	51

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu spolufinancovaného z prostředků Evropské unie.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

byty v rodinných domech	839	117	267	154	219	53
z toho						
standardní byty	734	101	236	142	203	46
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	715	96	227	140	201	46
ostatní	19	5	9	2	2	-
byty se sníženou kvalitou	71	11	27	9	14	7
byty v bytových domech	4 869	993	1 527	1 006	988	294
z toho						
standardní byty	4 318	813	1 388	926	900	239
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	4 153	733	1 325	924	890	234
ostatní	165	80	63	2	10	5
byty se sníženou kvalitou	349	82	85	79	60	43

Zdroj: SLDB 2011

Předchozí dvě tabulky poskytují některé základní informace o bytovém fondu ve městě k datu sčítání lidu v roce 2011. Obydlených bytů ve městě je necelých 6 000, z nich 37,5% v rodinných domech, ve kterých žije asi 17 % obyvatel. Nájemních bytů je 1315 (21 %), družstevních 246 (4 %). Neobvykle vysoký je podíl oficiálně neobývaných bytů (17 % z bytů v rodinných domech a 13 % z bytů v bytových domech není obýváno). 20 % bytů bylo postaveno před rokem 1919, 50 % potom do roku 1971. Tempo výstavby nových bytů se od 70. let minulého století snižuje z 1160 na 349 nových bytů za deset let. Podle oficiálních údajů ČSÚ bylo navíc v letech 2011 – 2014 dokončeno pouze 45 nových bytů, takže tento pokles se dále prohlubuje. Ceny bytů v Mariánských Lázních, jak ukazuje tabulka 11, odrážejí atraktivitu bydlení v centru (a rovněž také zájem nerezidentů o vlastnictví bytu ve městě).

Tabulka 11: Ceny bytů ve městě

	byt v novostavbě (Kč/m ²)	byt v centru města (Kč/m ²)	byt v panelovém domě (Kč/m ²)
Mariánské Lázně	32000	49000	12000
Karlovy Vary	36000	79000	18000
Cheb	28000	24000	9000
Sokolov	28000	24000	11000

Zdroj: MM Reality Mariánské Lázně, Filip Müller

Samotná data o bytech neodrážejí kvalitu a atraktivitu bydlení v Mariánských Lázních. Ty byly již při svém vzniku koncipovány jako zelené město s jedním centrálním parkem podél údolí Úšovického potoka, který slouží ke korzování hostů. Vzájemné prolnutí zástavby se zelení bylo respektováno i při poválečné sídlištní výstavbě, a proto lze konstatovat že nejen lázeňské centrum ale také sídlištní komplexy jsou nadstandardně zelené a poskytují kvalitní podmínky pro život.

Sociální a zdravotní služby

Tabulka 12: Přehled pobytových a terénních sociálních služeb ve městě

Domov pro seniory a dům s pečovatelskou službou Mariánské Lázně, p.o.	kapacita	vytíženost k 31.12.2015	vytíženost k 31.12.2010
Domov pro seniory	90 lůžek	88	88

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu spolufinancovaného z prostředků Evropské unie.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Dům s pečovatelskou službou	41 bytů	45 klientů	49 klientů
Odlehčovací služba		23 klientů	12 klientů
Pečovatelská služba	156 klientů	145 klientů	127 klientů
Centrum denních služeb, o.p.s.	počet klientů (2015)	počet úvazků (2015)	počet klientů/úvazků (2010)
Odborné sociální poradenství	400	1,2	400/1,2
Denní stacionář	80	2,2	80/2,2
Sociální aktivizační služby pro seniory	70	1,2	70/1,2
Sociální aktivizační služby pro osoby se zdravotním postižením	10		10
Odlehčovací služba	zrušeno	zrušeno	10/1,7
Centrum denních služeb	zrušeno	zrušeno	129/2
KOTEC, o.p.s.	počet klientů (2015)	počet úvazků (2015)	počet klientů/úvazků (2010)
Nízkoprahový klub RESTART	36	1,7	211/4
Centrum podpory rodiny	26 rodin	3	16 rodin/3
Terénní program*	14 klientů, 23237 ks vyměněného infekčního materiálu		26 klientů, 9154 ks vyměněného infekčního materiálu

* Terénní programy zajíždějí do města Mariánské Lázně vždy jednou v měsíci (působí v celém okresu Cheb).
Zdroj: informace od ředitelů zařízení

Domov pro seniory a dům s pečovatelskou službou Mariánské Lázně, příspěvková organizace, je nejdůležitější institucí na poli sociálních služeb ve městě. Všechny služby nabízí přednostně seniorům s trvalým bydlištěm v Mariánských Lázních a sousedících obcích. Od 1. 1. 2011 nabízí pečovatelskou službu také seniorům s trvalým bydlištěm v Lázních Kynžvart. Kapacity Domova pro seniory, Domu s pečovatelskou službou a pečovatelské služby jsou vytíženy prakticky na 100 %. Obdobná situace je i ve správním obvodu ORP (viz tabulka 13).

Ve městě se nachází také Dětský domov rodinného typu Paprsek, příspěvková organizace kraje, jehož kapacita je 32 dětí od 3 do 18 let.

Ve městě působí také Farní charita, která navštěvuje osamělé a nemocné, místní organizace Svazu důchodců ČR, která měla k 31. 12. 2015 434 členů a v jejichž 5 komisích působilo 32 dobrovolných pracovníků. V průběhu roku uskutečňuje kolem 80 akcí. Jsou to zejména, zájezdy, společenská posezení, různé přednášky, návštěvy divadel, galerií, koncertů, společné vycházky, ale také bezplatná právní poradna a návštěvy jubilantů nad 75 let s blahopřáním a dárkem.

Tabulka 13: Registrované sociální služby ve správním obvodu ORP

Dům s pečovatelskou službou v Teplé, p.o.	vytíženost k 31. 12. 2015		
Dům s pečovatelskou službou	73 bytů		66 obsazených
Pečovatelská služba	75 klientů		
Domov pro seniory v Lázních Kynžvart, p.o.	počet lůžek	počet žádostí	vytíženost k 31.12. 2015
Domov pro seniory	45	12	43
Domov se zvláštním režimem	37	15	37
Domov pro osoby se zdravotním postižením Pramen, p.o.	počet lůžek	počet žádostí	vytíženost k 31. 12. 2015

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu spolufinancovaného z prostředků Evropské unie.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Domov pro osoby se zdravotním postižením	76	6	71
		odmítnutých	

Zdroj: informace od ředitelů zařízení

Nemocnice Mariánské Lázně

Nemocnice Mariánské Lázně s.r.o. disponuje 57 lůžky následné péče, 46 ošetrovatelskými lůžky dlouhodobé lůžkové péče a 20 sociálními lůžky, dále provozuje 8 odborných ambulancí a komplement. Poskytuje tuto péči: lůžka následné péče, ošetrovatelská lůžka dlouhodobé lůžkové péče, sociální lůžka, interní ambulance, chirurgická ambulance, urologická ambulance, RDG (SONO, CT), gastroenterologická ambulance, neurologická ambulance, ambulance léčby bolesti, rehabilitační ordinace a fyzioterapie, oddělení klinické biochemie a hematologie a psychiatrická ambulance.

Tabulka 14: Počty lůžek a hospitalizovaných v nemocnici Mariánské Lázně

rok	2006	2010	2014
lůžka	130	127	123
hospitalizovaní	4 255	4 644	1 572
využití ve dnech	292,43	275,90	135,17
využití v %	81,48	76,99	38,40

Zdroj: ÚZIS

V posledních letech docházelo k utlumování provozu, k 30.6.2014 dochází k uzavření posledního akutního lůžkového oddělení, oddělení interny, proto jsou čísla za rok 2014 nižší. Jejich 27 lůžek je převedeno na lůžka následné péče. Nový majitel (od 1.6.2015) se snaží o obnovení chodu základních ambulancí. Krátce po převzetí byla v nemocnici obnovena chirurgická pohotovost a od 1.1. 2016 byla otevřena psychiatrická ambulance.

Tabulka 15: Porovnání nemocnic ve srovnatelných městech (data z roku 2015)

město	počet obyvatel	název nemocnice	výkony (mil. Kč)	počet zaměstnanců (lékařů)
Šternberk	13 545	Středomoravská nemocniční a.s. – odštěpný závod Nemocnice Šternberk	–	data pouze za celou skupinu
Jeseník	11 542	JESENICKÁ NEMOCNICE, spol. s r. o.	159	31
Mariánské Lázně	13 283	Nemocnice Mariánské Lázně s.r.o.	101	
Sušice	11 257	Nemocnice Sušice o.p.s.	137	26
Rumburk	11 200	Lužická nemocnice a poliklinika, a.s.	172	37
Roudnice nad Labem	12 908	Podřipská nemocnice s poliklinikou Roudnice n. L., s.r.o.	203	
Litomyšl	10 077	Litomyšlská nemocnice, a.s.	424	75
Vrchlabí	12 599	Česko-německá horská nemocnice Krkonoše, s.r.o.	128	

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu spolufinancovaného z prostředků Evropské unie.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Boskovice	11 504	Nemocnice Boskovice s.r.o.	388	71
Kyjov	11 505	Nemocnice Kyjov, příspěvková organizace	693	127
Nové Město na Moravě	10 158	NEMOCNICE NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ, příspěvková organizace Moravě	695	133
Velké Meziříčí	11 641	Nemocnice sv. Zdislavy, a.s.	139	20

Zdroj: vlastní výpočty dle justice.cz

Porovnání s nemocnicemi ve srovnatelných městech (mezi 10 a 15 tisíci obyvateli, která nebyla okresními městy) ukazuje, že mariánskolázeňská nemocnice patří svými výkony k nejmenším. Přitom podle průzkumu spokojenosti občanů je fungující nemocnice tím, co poptávají nejvíce. Navíc zde nefunguje čtyřadvacetihodinová všeobecná lékařská pohotovost pro dospělé ani pro děti.

Zaměstnanost ve zdravotnictví je nicméně v městě vysoká, což souvisí především se statutem lázeňských zařízení jako institucí ve zdravotnictví.

Tabulka 16: Pracovníci ve zdravotnictví v ORP Mariánské Lázně k 31.12. daného roku

Kategorie	2006	2010	2014
Pracovníci ve zdravotnictví celkem	1 351	1 343	1 348
Odborní pracovníci ve zdravotnictví celkem	697	748	761
lékaři	98	120	117
zubní lékaři	15	14	13
farmaceuti	17	13	14
nelékaři s odbornou způsobilostí - ZPBD	300	325	264
nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí - ZPSZ	49	41	55
nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením – ZPOD	205	234	297
jiní odborní pracovníci nelékaři - JOP a dentisté	13	1	1
Pedagogičtí pracovníci		1	1
Technicko-hospodářští pracovníci	133	121	116
Dělníci a provozní pracovníci	521	473	470

Tabulka 17: Počet zdravotnických zařízení ve městě

Název druhu	2006	2010	2014
Nemocnice	1	1	1
Lázeňská léčebna	3	4	3
Sdružené ambulantní zařízení	1	1	1
Samostatná ordinace PL pro dospělé	8	8	7
Samostatná ordinace PL pro děti a dorost	5	6	5
Samostatná ordinace PL - stomatologa	8	8	9
Samostatná ordinace PL - gynekologa	3	3	3

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu spolufinancovaného z prostředků Evropské unie.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Samostatná ordinace lékaře specialisty	36	44	47
Samostatné zařízení psychologa	1	1	
Samostatné zařízení logopeda	1	1	1
Domácí zdravotní péče	1	1	2
Samostatné zařízení nelékaře rehabilitační	4	7	13
Samostatné zařízení nelékaře - jiné	1	2	2
Samostatná stomatologická laboratoř	7	6	6
Samostatná odborná laboratoř	1		
Hemodialyzační středisko	1	1	1
Zdravotnická dopravní služba	1	1	1
Zdravotnická záchranná služba			
Lékárna	7	8	8
Výdejna zdravotnických prostředků	1	1	2
Ostatní organizace MZ	1		2

Zdroj: ÚZIS

Kultura

Mariánské Lázně nabízejí svým obyvatelům a návštěvníkům bohatý kulturní život. Mezi klíčové instituce patří divadlo, knihovna, muzeum, Západočeský symfonický orchestr a kino Slavia.

Městské divadlo spravuje městem zřízená organizace Kulturní a informační servis, s.r.o. Má kapacitu 326 sedadel. Stálá profesionální scéna s hereckým souborem se ve městě nenachází, divadlo slouží pro pořádání zájezdových představení divadel z celé republiky i zahraničí, pro hudební produkce všech žánrů, koncerty, zábavné pořady a pravidelná představení pro dětské diváky. Počty představení i diváků se pravidelně od roku 2010 zvyšují.

Tabulka 18: Výkony Městského divadla v letech 2010 - 2015

rok	počet představení	počet pronájmů	hrací dny	počet diváků
2010	105	71	176	16 203
2013	137	92	229	18 295
2014	175	89	264	21 015
2015	166	89	255	21 178

Zdroj: KIS ML, s.r.o.

Městská knihovna je příspěvkovou organizací města. Její knihovní fond ke dni 31. 12. 2015 čítá více než 120 000 knižních svazků, které jsou k dispozici v oddělení pro dospělé, pro děti a mládež a v balneologické knihovně (4600 svazků), která soustřeďuje naučnou literaturu z bývalého Výzkumného ústavu balneologického zaměřenou především na lázeňství. Jedná se o monografie, odborné časopisy a výzkumné zprávy. Seznam všech svazků je uveden v on-line katalogu městské knihovny. V knihovně je k dispozici i studovna a čítárna - návštěvníkům je zde k dispozici 6 počítačů s připojením k Internetu, tiskárna, kopírka a veřejná wi-fi síť. Knihovna také pořádá doprovodný program pro děti i dospělé (besedy s osobnostmi a čtenářské besedy). Knihovna nabízí také krátkodobou registraci hostům na lázeňských pobytech; tyto registrace jsou také zahrnuty do celkového počtu.

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu spolufinancovaného z prostředků Evropské unie.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Tabulka 19: Výkony Městské knihovny v letech 2010 – 2015

rok	počet registrovaných čtenářů	počet návštěvníků
2010	3 542	38 518
2014	2 596	37 802
2015	2 647	38 725

Zdroj: Městská knihovna Mariánské Lázně

Městské muzeum je příspěvkovou organizací města. Nabízí stálou expozici, která se věnuje historii města, přírodě a geologii Slavkovského lesa, J. W. Goethemu, který byl v budově muzea ubytován při svém pobytu, anglickému králi Edwardovi VII a dalším slavným návštěvníkům lázní. Výstavy se zde střídají v měsíčních cyklech a ročně muzeum uspořádá i několik delších výstav z vlastních sbírek. Muzeum pořádá také speciální program (filmové projekce, besedy, literární festival) – pravidelně to je festival Expediční kamera, Snowfilm fest a literární festival Goethův podzim.

Tabulka 20: Výkony Městského muzea v letech 2010 – 2015

rok	počet akcí	počet návštěvníků
2010	4 akce, 2 konference, 6 výstav	7302
2014	8 různých akcí, 2 konference, 13 výstav	7912
2015	11 různých akcí, 2x Hrátky s Indiány, 11 výstav	7325

Zdroj: Městské muzeum Mariánské Lázně

Přehled pravidelně pořádaných kulturních akcí ve městě je k dispozici na webových stránkách (společně s pravidelnými sportovními akcemi): <http://www.muml.cz/o-meste/kultura/kulturni-akce/>
Kino Slavia je provozováno společností AV-ELZO, s.r.o. Kino je způsobilé k promítání digitálních projekcí ve standardu DCI se zvukovým záznamem DOLBY SURROUND 7.1, technologií 3D. Kapacita sálu je 164 míst. Kromě filmových projekcí kino promítá přímé přenosy významných světových operních a baletních představení. V roce 2015 bylo uvedeno celkem 725 představení, kterých se zúčastnilo 21086 diváků.

Západočeský symfonický orchestr je nejstarším symfonickým orchestrem v Čechách a působí jako samostatná nezisková organizace (o.p.s.), kterou zřídilo město. Stálými členy orchestru jsou šéfdirigent a čtyřicet členů orchestru (jejich počet mírně klesá). Pořádá pravidelné koncerty ve společenském domě Casino a v Městském divadle, kolonádní koncerty v letních měsících a také výjezdní koncerty doma a v zahraničí.

Pravidelné kulturní akce:

Dny osvobození (pořadatel KIS ML), Zahájení lázeňské sezóny (pořadatel KIS ML), Festival porozumění (Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR, o.s.), festival Jazzové lázně (pořadatel Jan Harvánek), Sochařské symposium u hotelu Krakonoš (pořadatel hotel Krakonoš), dětský divadelní festival a workshop Kapsa plná pohádek (pořadatel KIS ML), Chopinův festival (pořadatel Společnost Fryderyka Chopina v ČR), folklórní festival Mariánský podzim (pořadatel Marjáněk, z.s.), Svatováclavské slavnosti (pořadatel hotel Krakonoš), literární festival Goethův podzim (pořadatel Městské muzeum), Oslavy dne vzniku Československého státu (KIS ML), Mariánskolázeňský vánoční

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu spolufinancovaného z prostředků Evropské unie.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

trh (pořadatel PRO AKTIV Marienbad s.r.o.) a Pecha Kucha Night (pořadatel Švihák z.s.). Kromě toho se město a další neziskové organizace a jednotlivci zapojují s akcemi v rámci Dne architektury a Dnů evropského dědictví.

Významné neziskové spolky z oblasti kultury: Švihák, z.s. (kulturní akce a festivaly), Marjáněk z.s. (folklórní soubor a festivaly), Akordeonový orchestr Alexandra Smutného a smíšený pěvecký sbor Fontána.

Základní umělecká škola Fryderyka Chopina vzdělává žáky od 5 let v hudebním, výtvarném nebo tanečním oddělení. V současnosti školu navštěvuje cca 800 žáků. Na škole působí tyto soubory a sbory: Akordeonový soubor, Malý akordeonový soubor, Dechový orchestr mladých, Flétnový soubor, Folklórní soubor Rozmarýnek, Junior Dixieland, Pěvecký sbor Canzona, Kytarový soubor, Smyčcový komorní soubor, Sambalita, Saxofonový soubor, Pěvecký sbor Slavíčci.

Město kulturní činnost a společenské akce finančně přímo podporuje z Fondu kultury. Žadatel může žádat příspěvek až do výše 100 tisíc Kč. Zastupitelstvo města může rozhodnout o poskytnutí vyšší částky na doporučení Rady města. Přehled čerpání je na stránkách MěÚ <http://www.muml.cz/prakticke-informace/fondy/prehled-cerpani-z-fondu/>

Tabulka 21: Přehled čerpání z Fondu kultury

rok	disponibilní prostředky	vyčerpáno
2010	469 070	467 000
2013	800 000	780 000
2014	2 222 364	1 918 950
2015	1 303 681	1 299 988

Zdroj: muml.cz

Sport

Mariánské Lázně disponují velmi bohatým arsenálem sportovišť co do počtu i struktury. Počet sportovišť je skutečně exkluzivní.

- zimní stadion
- plavecký bazén – 25m + dětské brouzdaliště
- letní přírodní koupaliště -LIDO
- 12 veřejně přístupných bazénů v lázeňských domech – to už asi moc nefunguje
- 4 fotbalová hřiště – z toho 3 ve vlastnictví města
- 27 tenisových dvorců
- 5 volejbalových kurtů – z toho 1 (beachvolejbal) ve vlastnictví města
- 1 házenkářské hřiště s umělým povrchem
- 8 tělocvičen a sportovních hal
- 2 atletické ovály – oba městské, Viktoria čerstvě zrekonstruovaný
- ovál pro dlouhou plochou dráhu – v držení TJ Lokomotiva
- areál pro sjezdové lyžování

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu spolufinancovaného z prostředků Evropské unie.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

- téměř 80 km běžeckých lyžařských stop
- sofistikovaný systém tratí pro nordic walking – je již částečně poškozen
- golfové hřiště
- minigolf
- jezdecký areál
- dráha pro bikros
- squashové centrum
- 2 spinningová centra
- 4 fitnesscentra
- horolezecké bouldercentrum
- lanové centrum

Tento stav je vztažen k roku 2010-2011

Zimní stadion má kapacitu 480 míst k sezení a 800-1000 míst k stání. Ledová plocha má rozměry 60 m x 30 m. V roce 2013 zde odehrál HC Mariánské Lázně 42 utkání + 9 turnajů, Hobby KHL 51 utkání, HC Trstěnice 12 utkání. Konaly se zde hokejové kempy od 15. 7. do 11. 8. 2013, během kterých proběhlo celkem 105 utkání. V roce 2015 odehrál HC Mariánské Lázně 59 utkání + 4 turnaje, HC Trstěnice 11 utkání a Hobby KHL 74 utkání. Hokejové kempy se konaly od 20. 7. do 20. 9. 2015(celkem 144 utkání).

Na ochozu se nachází kanceláře Správy městských sportovišť, prodejna ICE HOCKEY SHOP a restaurace s výhledem na ledovou plochu.

Sporty, které se provozují v Mariánských Lázních:

- AEROBIC	- GYMNASTIKA	- ORIENTAČNÍ BĚH
- AGILITY	- HOKEJ	- PÉTANQUE
- AIKIDÓ	- HOROLEZECTVÍ	- PLAVÁNÍ
- ATLETIKA	- JACHTING	- RICOCHET
- BADMINTON	- JEZDECTVÍ	- SOFTBALL
- BASKETBAL	- JUDO	- SPINNING
- BIKROS	- KARATE	- SQUASH
- BODYFORM	- KICK-BOX	- STOLNÍ TENIS
- BODYSTYLING	- KOPANÁ	- ŠACHY
- BOWLING	- KRASOBRUSLENÍ	- ŠÍPKY
- BRUSLENÍ	- KULTURISTIKA	- TANEC
- CVIČENÍ	- KYNOLOGIE	- TENIS
- CYKLISTIKA	- LYŽOVÁNÍ	- THAJSKÝ BOX
- PLOCHÁ DRÁHA	- MINIGOLF	- TRIATHLON
- DOSTIHY CHRTŮ	- ZUMBA	- TURISTIKA
- FITNESS	- NOHEJBAL	- VODÁCTVÍ
- FLORBAL	- MODERNÍ GYMNASTIKA	- VOLEJBAL
- GOLF	-	- ZÁPAS

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu spolufinancovaného z prostředků Evropské unie.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Areál Viktoria je navštěvován individuálními sportovci, kteří zde běhají na dráze, k tréninku jej využívají: Atletický klub Mariánské Lázně, FC Viktoria Mariánské Lázně. Každoročně se zde koná Memoriál H. Trejbalové a Jarise Alexy, cca 10 atletických závodů a Dětská olympiáda.

Při fotbalových utkáních „A“ mužstva je návštěvnost cca 150 diváků (15 utkání za sezonu x 150=2250 diváků). Je zde cca 480 míst k sezení, ale většinou nejsou využívána. Dále je areál využíván v rámci výuky tělesné výchovy školami v Mariánských Lázních. Výuka zde probíhá cca 5 měsíců a za měsíc je využito cca 110 hodin a při počtu 20 žáků v hodině nám vychází 2220 x 5 měsíců je cca 11.000. Celkově se zde za sezonu odehraje až 100 fotbalových zápasů (74 mistrovských + 26 přípravných) místních fotbalistů. Další subjekty odehrají cca 40 zápasů.

Na území města působí Royal Golf Club Mariánské Lázně, který byl založen v r. 1905 při příležitosti otevření nového golfového hřiště. RGC má v pronájmu golfové hřiště o 18 jamkách, které se nachází na území Mariánských Lázní a obce Zádub-Závišín. V zimních měsících jsou zde udržované běžkařské stopy.

Město Mariánské Lázně založilo Fond sportu k podpoře sportovních klubů (účelová nebo systémová podpora) a sportovních akcí. Ročně rozdělí kolem 5 000 000 Kč. Zdrojem pro poskytování dotací jsou finanční prostředky města. Částka se stanoví jako 5,5 % příjmů ze sdílených daní za předcházející rok, maximálně 6 200 000 Kč. Fond spravuje odbor školství a o rozdělení příspěvků rozhoduje zastupitelstvo na základě rozhodnutí Rady města (která se řídí doporučeními Komise sportu). Informace o Fondu i s odkazem na přehled čerpání za poslední roky se nacházejí na webových stránkách Městského úřadu <http://www.muml.cz/prakticke-informace/fondy/fond-sportu/>

Bezpečnost

Podle průzkumu spokojenosti obyvatel, který proběhl v létě 2015, se téměř 75% dotázaných cítí ve městě bezpečně a policejní statistiky to potvrzují.

Tabulka 22: Statistika trestní činnosti v rámci Obvodního oddělení Policie ČR Mariánské Lázně

trestní činy	2010	2015
Zjištěno celkem	456	502
Objasněno	258	312
T. j. v %	56,58	62,15

Zdroj: OOPČR Mariánské Lázně

V roce 2010 došlo ve městě k jedné vraždě. Z násilných TČ bylo nejvíce loupeží (9), u krádeží vloupáním bylo nejvíce krádež vloupáním do chat (9), ale v r. 2015 tento počet poklesl na 1. U krádeží prostých bylo nejvíce krádeží věcí z automobilů (39) a krádeží motorových vozidel (17), u zbývající kriminality bylo nejčastější zanedbání povinné výživy (18) a u hospodářských trestných činů bylo nejvíce úvěrových podvodů (21) – v r. 2015 jich bylo jenom 12.

V roce 2015 byla spáchána opět jedna vražda, u násilných TČ bylo opět nejvíce loupeží (3). Z krádeží vloupáním bylo nejvíce krádeží vloupáním do bytů (20) – (v r. 2010 jenom 8), u krádeží prostých – krádeže věcí z automobilů (19) a krádeže motorových vozidel (4), u zbývající kriminality – zanedbání

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu spolufinancovaného z prostředků Evropské unie.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

povinné výživy (22) a u hospodářských trestných činů bylo nejvíce neoprávněného držení platební karty (17) – v r. 2010 (5).

Tabulka 23: Přestupky spáchané na území Obvodního oddělení Policie ČR Mariánské Lázně

přestupky	2010	2015
Majetek	91	74
BESIP	952	634
Občanské soužití + veřejný pořádek	104	99
Alkohol + drogy	23	24

Zdroj: OOPČR Mariánské Lázně

Nejvíce spáchaných přestupků je proti bezpečnosti silničního provozu, ale mezi roky 2010 a 2015 došlo k třetinovému poklesu. V roce 2015 došlo ve městě ke 100 dopravním nehodám, nejvíce (9) na Hlavní třídě, dále 6 v Chebské a 4 v Plzeňské ulici.

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu spolufinancovaného z prostředků Evropské unie.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost